

28.5.2017

Neděle Exaudi

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Nemám nenávidět, Hospodine, ty, kdo nenávidí tebe? . . .

Bože, zkoumej mě, ty znáš mé srdce, zkoušej mě, ty znáš můj neklid, hled', zda nejdu cestou trýzně, a po cestě věčnosti mě ved'!“

Ž 139,21a.23-24

Píseň 66 Nuž pojd'te a Bohu plesejte

Modlitba: Hospodine, svatý Bože, oslavujeme tě a chválíme tě! Děkujeme Ti, že k nám svým Slovem promlouváš, a tak nás chráníš před tím, abychom se stali lidmi hluchými a slepými – ať už k Tobě, nebo k sobě samým nebo k ostatním lidem nebo ke světu a životu vůbec. Máme k té hluchotě a slepotě tendenci. Hledáme v nich falešné bezpečí – a to je náš hřích. - - Promluv k nám tedy, vyved' nás ke světlu! Pro Tvoje Slovo jsme si sem dnes přišli, nešetři s ním! Děkujeme Ti, že díky Tobě máme pořád co nového očekávat. Prosíme Tě, rozšiř i dnes naše obzory, požehnej našemu shromáždění, dodej nám víry, odvahy a síly. Amen.

Čtení: 1 Sa 24,2-20

Píseň 688 Odpust'

Text: Mt 5,43-48 Kázání:

Ježíš říká: *Milujte své nepřátele!* Zachází daleko. Žádá mnoho. Žádá víc, než je normální a slušné. Milujete ty, kdo vás mají rádi? Výborně, ale co na tom? To je běžné v každém lidském společenství.

Křesťanský sbor je jako rodina. Říkáme si sestry a bratři. Bývá ovšem nelehké ve sboru, zrovna tak jako v rodině, dobré vztahy utvářet a uchovat. Možná se jako normální a samozřejmé zdají, ale rozhodně samozřejmé nejsou. A tak máme pocit, že když se nám daří pěstovat přátelství, že máme být zač vděční a nač hrdí. Asi

máme. Ale nevytváříme tím nic zvláštního, co by nemohla vytvořit nějaká světská skupina či organizace. Přátelství, solidarita, soudržnost jsou velké věci, ale nejsou ničím, co bychom mohli vydávat za svůj objev, co bychom mohli nabízet jako hodnotu, jež jinde k nalezení není. Manželé (i bezvěrci), horolezci na jednom laně, kolegové v zaměstnání, členové jednoho hnutí či spolku se dovedou často jeden za druhého obětavě nasadit a nezištně si pomoci.

Ježíš však říká: *Milujte své nepřátele! Zachází daleko. Žádá mnoho. Není to, co žádá, proti naší lidské přirozenosti? Láska se přece nedá přikázat! Nepřátelství není radno podceňovat. Nelze se jen tak tvářit, že neexistuje! - - Myslím, že snaha Ježíšovi vyhovět může napáchat značné škody. Třeba, když se křesťan ve své poctivosti nutí do citových projevů vůči někomu, kdo je mu cizí nebo nepříjemný nebo dokonce nepřátelský, a vychází z toho divná křečovitost – úsměvy, které nepřesvědčují, projevy soucitu, které spíš zavánějí pohrdáním, uhýbání před konfliktem, které nikam nevede. Ten druhý totiž obvykle vycítí, že tu něco nehraje, a odhalí přetvářku, byť nesenou zbožnými úmysly.*

Jak učinit zadost Ježíšově výzvě a přitom víc nezkažit než napravit? Jak *milovat*? Jak milovat *nepřátele*? Ježíš to osvětluje krátkým podobenstvím: *jako nebeský Otec dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť sesílá na spravedlivé i nespravedlivé.* Ježíš nám dává za příklad Boha. K tomu jsme se přece zrodili – abychom byli obrazem Božím. *Bud'te dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.* Jak Bůh jedná se svými nepřáteli? Jak je Bůh *miluje*? Z biblického podání je patrné, že Bůh je vášnivě milující. Nesnáší lež, podlost, přetvářku a nevěrnost, je Bohem žárlivým. Odhaluje a stíhá zlo, trestá hříšníka – ale také odpouští, dává novou šanci, nabízí nový vztah. Překvapivé je, že Ježíš na tomto místě přirovnává Boží jednání k počasí. Jaképak *milování!* Vždyť slunce a déšť jsou citově lhostejné. Anebo právě v tom je síla podobenství? Právě v tom je jeho zvěst?

Slunce a vlaha jsou základními podmínkami života. Bůh je dává všem. Je velkorysý. Miluje každého člověka a celé své stvoření. Myslím, že tím není řečeno, že by Bůh byl lhostejný ke zlému a že

by hříšníka (člověka sobě nepřátelského) jen tak nechal být. Ale není tak malicherný, aby ho stíhal na zemi i ve vzduchu, aby ho ničil, kde jen může. Konflikt kvůli jedné věci ať neprostoupí všechno tvé jednání. Ježíš říká: v základních věcech života, pokud jde o svobodu, pravdu, právo, pokrm a útočiště, nebudeš rozlišovat mezi svými a cizími nebo přímo nepřátelskými. Dobře číňte těm, kdo vás nenávidí – dejte žíznivým pít, navštěvujte nemocné v nemocnicích a vězně v kriminálech nehledě na své sympatie nebo antipatie. Dobře jim číňte bez přetvářky – totiž aniž byste se před nimi nutili do projevů náklonnosti, kterou necítíte. *Milovat* se tady více týká praktického jednání než cítění.

Modlíte se za své blízké? Modlete se i za své nepřátele! Jak asi? Když tak pomyslím třeba na ty, kdo hrozí násilím a teroristickými činy, jak se mám za ně modlit? Na prvním místě mne napadne modlitba, kterou nacházím už v žalmech: Kéž by jim Hospodin ráčil vyraziti zuby z huby! Odzbrojit, zneškodnit, prosím! Pane Bože! Krásné zbožné přání, aby toho sebevražedného atentátníka cestou na koncert, kde se hodlá odpálit, přejelo auto! Je to správná, legitimní modlitba. Výkřik z hloubi duše. Je to vlastně přímluva za potenciální oběti. Ale tak to zřejmě nefunguje s tou Boží vůlí... Někdy se modlíme, aby Pán Bůh změnil srdce nepřítelů, aby ho obrátil. Aby on od svého nepřátelství odstoupil. Aby se změnil. Nakolik ovšem? Tak, jak by se nám líbilo? Aby byl v souladu s naším viděním věcí, s našimi názory? Ale co když jsme my ti zaslepení, omezení a nepřátelští, co když se takovou modlitbou jen utvrzujeme ve své „pravdě“? Prohlubujeme příkopy... Co takhle se modlit za otevření dveří, za proměnu na obou stranách, za nečekané a nepředstavitelné? Když tak přemýšlím o té teroristické hrozbě v současnosti, chtěl bych se přimlouvat za práci bezpečnostních složek. Za odvahu těch, kdo infiltrují do teroristických buněk. Kéž by jich bylo víc! A za sociální a lidskou podporu slabých, ztracených a zoufalých v našich bohatých společnostech, ať se nenechají tak snadno rekrutovat do řad fanatických bojovníků.

Ježíš říká: *Milujte své nepřátele!* Zachází daleko. Žádá mnoho. Žádá víc, než je normální a slušné. A miloval Ježíš své nepřátele? Jak?

Ježíš zakoušel nepřátelství na každém kroku. Jedni ho nenáviděli, protože narušoval a zpochybňoval jejich hotové pravdy a zaběhaný (náboženský) život, druzí v něm cítili obžalobu svého svědomí lhotejného k bezpráví a nespravedlnosti, jiní byli naopak rozčileni jeho mírností, s níž odmítal cestu násilí jakožto cestu nápravy. Všechny dohromady provokoval svou nezařaditelností – svou svobodou víry. V tom se nenechal ovlivnit ani populárními lidovými tužbami ani tím, co by z něho rádi měli jeho nejbližší. Vidíme – Ježíš se nikomu nepodbízí, nechce si získat přátelství a lásku tím, že by se podbízel, vlichocoval. Naopak, vyslovuje přímo a jednoznačně pravdu tam, kde je přehlížena a pohrdána. Vydat svědectví pravdě je smyslem Ježíšova milování. Vydat svědectví pravdě, i když to stojí vlastní utrpení a škodu, je projevem nejvyšší lásky.

Milovat nepřítel je u Ježíše něco jiného než jen snášet nepřítel a trpně přihlížet jeho zlému jednání. Není to hra na city před někým, kdo je mi z duše protivný, ale spíš rovné velkorysé jednání, které dává šanci změně – že opevněné, zakopané, proti sobě nastražené fronty se z bortí, ledy provalí a nastane něco nového. Ježíš to nové vyhlíží a žije už jakoby v něm. V Božím království.

Ježíš říká: *Milujte své nepřátele!* Zachází daleko. Jenže pro něj to vzdálené už je blízko a to neskutečné je skutečností. A to víc než normální a očekávané se už začíná dít. Amen.

Píseň 684 *Učiň mne Pane nástrojem*

Ohlášky + Sbírka

Píseň 621 *Za ty, kdo hladem trpí a bídou*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: „Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvěcuje moji stezku.“ Ž 119,105

Požehnání

Píseň 446 *Moudrosti poklad z nebe*